

PROCESPLAN BESTUURLIJK EXPERIMENT 'JONGEREN BEPAAL DE TOEKOMST'

Vastgesteld door de raad van Dinkelland op 19 september 2017 - *concept 24 augustus 2017*
(Steller griffier Dinkelland, tekstueel aangevuld door het kernteam programma Eigentijds Bestuur provincie)

Inleiding en verantwoording

De raad van Dinkelland is van mening dat de lokale democratie vraagt om een nieuwe rolinvulling van de raad. De raad is niet meer het gekozen orgaan dat goede dingen probeert te doen namens en voor zijn inwoners. Anno 2017 is de raad veel meer een partner van de inwoners. Door interactie en onderlinge dynamiek komen besluiten en acties tot stand. Overheid is Samenheid geworden.

Maar ... die nieuwe rolinvulling van de raad komt er niet vanzelf. Dat moet je oefenen. Dat vraagt lef en de bereidheid je nek uit steken en te experimenteren. En daarvoor is volledig commitment van de raad een kritische voorwaarde.

De raad van Dinkelland staat voor de start van het bestuurlijk experiment 'Jongeren bepaal de toekomst'.

De gedachte is om de jongeren in onze gemeente in de positie te brengen dat zij antwoorden geven op de vraag 'wat is er nodig om de jongeren in Dinkelland te behouden', en dat zij worden uitgedaagd om mee te bepalen welke besluiten de raad gaat nemen om ervoor te zorgen dat Dinkelland in de toekomst een aantrekkelijke woon- en werkgemeente is en blijft voor de huidige jongeren.

De uitvoering van een experiment zoals hierboven beschreven vraagt een gedegen voorbereiding. Het is essentieel om tevoren de succesfactoren en faalfactoren zoveel mogelijk in beeld te hebben. Verder is het van belang een leidraad te hebben waarmee het proces doorlopen kan worden, een procesplan. Dit document dient daartoe.

De beslispunten voor het proces

Het proces kan worden gemarkeerd en gedefinieerd door allereerst onderstaande beslispunten te voorzien van breed gedragen beslissingen. Deze vormen gezamenlijk de fundamenteën en uitgangspunten van het proces.

Beslispunt 1 Wat willen wij bereiken, wat is het doel?

De raad wil met het uitvoeren van dit experiment bereiken dat er ervaring wordt opgedaan met vergaande interactieve processen en met het werken met nieuwe bestuursstijlen, met als doel een kwaliteitsverbetering van de raad als kadersteller en volksvertegenwoordiger.

Een tweede doel is uiteraard het vinden van antwoorden op de vraag 'hoe zorgen we ervoor dat Dinkelland een aantrekkelijke en toekomstbestendige woon- en werkgemeente blijft voor onze huidige generatie jongeren.

Beslispunt 2 wat is onze doelgroep?

De doelgroep is: alle Dinkellandse jongeren tussen 16 jaar en 25 jaar.

Het proces zal concreet en compact starten. De eerste acties in het proces zullen dus ook op een beperkte populatie gericht zijn. Verderop in het proces zal uitbreiding plaatsvinden. Het vormgeven van activiteiten en het formuleren van de vragen aan de jongeren gebeurt in de wetenschap dat de jongeren geen homogene groep vormen (denk aan werkenden-studerenden, leeftijdscategorieën woonplaats etc.

Beslispunt 3 welke onderwerpen en thema's brengen wij in het proces, welke vragen leggen we voor?

Het thema wonen zal centraal worden gesteld. Het thema zal verder uitgewerkt worden.

Beslispunt 4 welke beslisruimte willen de raad geven?

De antwoorden, ideeën en oplossingen die de jongeren zullen aandragen zullen worden getoetst aan de volgende criteria:

- zij moeten passen binnen de wettelijke kaders en beperkingen en algemeen geaccepteerde normen;
- zij moeten bijdragen tot het algemeen belang, en dus niet slechts individuele belangen dienen;
- zij moeten passen binnen de tevoren afgesproken financiële kaders;

Het gevaar bestaat verder dat uit de interactie met de jongeren 'verlanglijstjes' ontstaan. Er wordt naar gestreefd de jongeren op basis van nadenken en selecteren, zelf tot keuzen te laten komen. Dan zullen dan keuzen zijn waarvoor ook verantwoordelijkheid wordt gevoeld.

Beslispunt 5 welke instrumenten en activiteiten gaan we inzetten?

Het is natuurlijk essentieel om 'voertuigen' te kiezen waarmee je zo ver mogelijk doordringt in de belevingswereld van de doelgroep en dus een zo hoog mogelijk rendement haalt. Deze voertuigen kunnen we ook deels door de jongeren zelf laten bepalen (je kunt aan heel veel dingen denken: lagerhuisdebat, festival, dichtwedstrijd).

Verder is het efficiënt om bestaande verbanden te gebruiken (denk aan onderwijsinstellingen, de sportverenigingen en de carnavalsverenigingen).

Communicatie is bepalend voor het succes van dit proces. Communicatie is een vak. De vragen 'hoe bereiken we de jongeren', 'hoe maken wij duidelijk wat we van ze willen', 'hoe kunnen we prikkelen en uitdagen' en 'hoe houden we het proces transparant' vragen om een professioneel communicatieplan vooraf.

Beslispunt 6 welke personele middelen zetten we in?

Een proces als dit vergt een stevige personele inzet.

Allereerst wordt van de 21 raadsleden zelf een substantiële inspanning gevraagd (denk aan overleg, voorbereiding, deelname in werkgroep(en), leiden van bijeenkomsten met jongeren etc.). De raad is initiator, eigenaar en voor een groot deel uitvoerder van het proces, bijgestaan door zijn griffie.

De raad maakt verder voor de uitvoering van dit proces gebruik van de know how, het netwerk en de personele capaciteit van Mijn Dinkelland 2030. De omvang van de personele inzet zal in overleg met Noaberkracht nader worden bepaald.

Beslispunt 7 welke financiële middelen zetten we in?

Voor de uitvoering van het proces zal de raad in de begroting 2018 een indicatief budget van € 25.000 opnemen.

Beslispunt 8 wat doen we met de opbrengst van het proces?

Het doel is dat het experiment leidt tot kwantificeerbare en gedragen resultaten. Dit vraagt van de raad dat de 'oogst' per activiteit goed gewogen en beoordeeld zal worden. Daarbij is het criterium draagvlak van groot belang. De voortgang van het traject zal regelmatig aan de orde komen. Daarbij zullen de bereikte resultaten en de verkregen opbrengst worden gedeeld en bepaald. Er kan daarbij ook sprake zijn van go/no go – besluiten.

Als je de jongeren uitdaagt concrete suggesties te doen over de toekomst van onze gemeente en laat meebeslissen over hun toekomst in Dinkelland dan verplicht je je als raad aan de voorkant dat je met deze opbrengst ook daadwerkelijk iets gaat doen. Aan de voorkant van het proces zal daarom helderheid worden verschaft over de beslisruimte (zie beslispunt 4) die de raad wil geven. Dit is verwachtingsmanagement.

Na de beoordeling, formulering en vastlegging van de opbrengst zal de raad daar besluitvorming en actie aan koppelen.

De procesorganisatie en procesinrichting

Een proces als dit kenmerkt zich door een onzeker verloop en door onzekere uitkomsten. Het experimentele karakter ervan versterkt dit nog. Het is daarom essentieel dat het proces zodanig wordt ingericht:

- dat de raad als eigenaar gedurende het proces transparant is en aanspreekbaar is voor de jongeren.
- dat er snel en met autoriteit gestuurd en geschakeld kan worden;
- dat er voortdurend sprake is van controleerbaarheid en de mogelijkheid van bijsturen;

Een goede procesorganisatie en procesinrichting is daarom essentieel.

Gekozen wordt voor de volgende procesorganisatie:

- de raad is eigenaar en opdrachtgever van het proces en heeft te allen tijde het laatste woord
- de raad vormt een werkgroep die het proces feitelijk leidt
  - >elke raadsfractie levert één raadslid voor de werkgroep
  - >de werkgroep rapporteert elk kwartaal aan de raad
  - >de werkgroep wordt gefaciliteerd en bijgestaan door de griffier en een ambtelijk adviseur uit Mijn Dinkelland 2030
- er wordt bij de voorbereiding en uitvoering gebruik gemaakt van deskundigheid en ondersteuning vanuit Mijn Dinkelland 2030.
- er wordt bij de voorbereiding en uitvoering gebruik gemaakt van de deskundigheid en ondersteuning van het programma Eigentijds Bestuur van de provincie Overijssel.

Gekozen wordt voor de volgende procesinrichting:

Het proces zal bestaan uit concrete, behapbare activiteiten die achtereenvolgens in de tijd worden geplaatst en uitgevoerd. De werkgroep benoemt en plant de activiteiten en zorgt er voor dat aan alle benodigde voorwaarden vooraf wordt voldaan.

Per activiteit is er een 'go-no go' en na elke activiteit wordt er geëvalueerd en kan er worden bijgestuurd.

Er zal vooraf een professioneel communicatieplan wordt opgesteld:

Het slagen van het experiment staat of valt met adequaat communiceren. Het bepaalt of we de jongeren bereiken, of ze het belang en de urgentie van hun inbreng inzien, of ze uitgedaagd worden iets te vinden, of het proces transparant blijft, etc.

De uitvoering

De raad zal in de periode oktober 2017 tot maart 2018 het proces zodanig in de startblokken zetten dat de nieuwe raad in 2018 tot concrete uitvoering kan over gaan.

- in het vierde kwartaal 2017 zal de stuurgroep worden ingesteld en zal deze haar werkzaamheden starten;
- in het vierde kwartaal 2017 zal de raad het communicatieplan bestuurlijk experiment ter vaststelling voorgelegd krijgen.

De rol van de provincie

De provincie Overijssel kent het programma 'Eigentijds Bestuur'. Het doel van het programma is om te komen tot een modern bestuur, dat goed aangesloten is op de samenleving, ruimte geeft aan

initiatieven van bewoners en bedrijfsleven en dat experimenteert met nieuwe vormen van samenwerking en deze stimuleert. De provincie wil experimenten dan ondersteunen, maar vooral ook zelf leren en kennisdeling mogelijk maken.

In Dinkelland brengt de provincie haar kennis en ervaring in en ondersteunt in de voorbereiding van de informatiecommissie op 12 september. Aan de hand van de uitkomsten van de raadsvergadering zal met de werkgroep worden bepaald wat de aard en omvang van de ondersteuning vanuit de provincie voor het verdere traject zal zijn. De wijze waarop de provincie betrokken blijft is afhankelijk van de mate waarin de provincie zelf kan leren van een andere rolinvulling van raadsleden tijdens dit traject. De ondersteuning door de provincie kan bestaan uit bijvoorbeeld procesbegeleiding, denk- en sparringskracht, het gebruik van ons netwerk van ervaringen en mensen, het bieden van een platform (website) om het traject/resultaat/aanpak te delen. Daarnaast is onderdeel van de samenwerking om de leeropbrengsten deelbaar te maken. De provincie vraagt dan ook om deelname in een interview, focusgroep of bijv. medewerking aan een filmpje in het kader van een waarderend onderzoek.